

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis Narva korrupsiooniasja osaliste süüdimõistmise muutmata

Riigikohus jättis Narva korrupsiooniasja osaliste süüdimõistmise muutmata

9. Detsember 2022

Riigikohus otsustas, et ettevõtja Sergei Berezovski ja tema abikaasa süüditunnistamine altkäemaksu andmises ja sellele kaasaaitamises on põhjendatud, kuid tühistas riigi kasuks 462 100 euro väljamõistmise ning leidis ühtlasi, et süüdistatavate koju pealtkuulamisseadmete paigaldamiseks pommiähvarduse matkimine polnud lubatav.

Süüdistuse järgi andis Sergei Berezovski aastail 2018–2019 altkäemaksu AS-i Narva Vesi juhatuse liikmele Aleksei Voronovile selle eest, et veefirma eelistaks hangetel Berezovskiga seotud äriühinguid. Samuti pidi Voronov tagama, et Berezovski firmad saavad töid teha neile meelepärastel tingimustel. Berezovski abikaasat Kiira Berezovskajat süüdistati omakorda kuriteole kaasaaitamises, sest ta tegeles altkäemaksuks mõeldud raha ülekandmisega.

Kui süüdistuse põhjal andis Berezovski Voronovile altkäemaksu vähemalt 61 425 eurot, siis kohtute hinnangul on leidnud tõendamist 38 550 euro üleandmine. Maakohus mõistis Berezovski kuriteos süüdi ja Berezovskaja õigeks, kuid ringkonnakohus tunnistas ka tema süüdi.

Berezovskit karistati kaheaastase vangistusega, millest kolm kuud peab ta šokivangistusena pärast otsuse jõustumist ära kandma. Ülejäänud vangistust ei pöörata täitmisele, kui ta ei pane nelja-aastase katseaja jooksul toime uut tahtlikku kuritegu. Lisakaristusena määrati talle kolmeks aastaks ettevõtluskeeld.

Berezovskajale mõisteti neljakuuline vangistus tingimisi üheaastase katseajaga. Samuti mõistis ringkonnakohus Berezovskajalt kuritegelikul teel saadud vara laiendatud konfiskeerimise asendamiseks välja 462 100 eurot. Berezovski kandis selle summa sularahas oma pangakontole ja tegi siis ülekandeid abikaasale, kes soetas saadud raha eest kinnisvara.

Riigikohus: kuriteo matkimisel ei tohi kasutada ähvardusi

Riigikohtu kriminaalkolleegium jättis tänase otsusega mõlema süüdistatava süüditunnistamise ja karistused muutmata, kuid tühistas Berezovskajalt 462 100 euro väljamõistmise.

Kolleegiumi hinnangul on süüdistatavad usutavalt selgitanud, et tegemist pole kuritegelikku päritolu varaga. Berezovski sõnul sai ta alates 2017. aastast pangakontole kantud sularaha peamiselt 2009. aastal välja makstud dividendide arvel ning esitas selle väite kinnituseks kohtule ka tõendeid. Samuti pole tuvastatud, et süüdistatavad oleksid vahepealsetel aastatel teinud suuri kulutusi ning dividendidena saadud raha ära kulutanud.

Riigikohus nentis, et tegemist pole ilmselgelt põhjendamatute või otsitud kaitseargumentidega, mille saaks

kummutada tuginedes ainult elulisele usutavusele või näidetele sularaha kasutamisest mõnes majandusharus. Prokuratuur ei esitanud tõendeid, mis oleksid kinnitanud dividendidena saadud tulu ärakulutamist või sularaha kriminaalset päritolu, vaid viitas ainult sellele, et tänu altkäemaksule saadud tööd suurendasid Berezovski firma käivet.

Samuti leidis kolleegium, et kuriteo matkimise korras süüdistatavate elukohale tehtud pommiähvardus ei olnud lubatav. Maakohus andis kuriteo matkimiseks loa, et menetlejal oleks ettekääne süüdistatavate elukohta sisenemiseks, seal viibinud inimeste ajutiseks eemaldamiseks ja pealtkuulamiseadmete paigaldamiseks.

Riigikohus märkis, et seadus ei luba jälitustoiminguga ohustada inimeste elu ega tervist. Pommiähvardusega rünnati aga süüdistatavate ja nende alaealise lapse vaimset tervist, kasutades selleks psüühilist vägivalda. Kui ähvardusega põhjustatakse inimesele hirm oma elu, tervise või vara pärast, siis on häiritud tema vaimne heaolu ja kahjulik tagajärg ongi saabunud.

Kolleegium nentis, et praegusel juhul polnud põhjust kahelda ka häirekeskusele edastatud pommiähvarduse veenvuses. Sündmuskohale saabusid päästjad ja politseinikud, kes evakueerisid kõik majas viibinud inimesed. Samuti tekitati kunstlikult kriminaalmenetlus, kus Berezovski kuulati kannatanuna üle.

Kokkuvõttes leidis Riigikohus, et jälitustoimingu tegemisel ei järgitud seaduse nõudeid, mistõttu ei tohi sellega kogutud tõendeid kasutada. Samas ei mõjuta see Berezovskite süüküsimuse lahendamist, sest kohtud tunnistasid nad süüdi muude tõendite põhjal. Küll aga otsustas kolleegium, et pommiähvardusega kaasnenud inimväarikust alandava kohtlemise tõttu tuleb maksta kummalegi süüdistatavale 1000 eurot ja nende lapsele 1200 eurot hüvitist.

Aleksei Voronov mõisteti altkäemaksu võtmises ning toimingupiirangu ja riigihangete nõuete rikkumises süüdi juba 2019. aasta juunis kokkuleppemenetluses ning talle määrati nelja ja poole aasta pikkune vangistus, millest ta pidi kohe realselt ära kandma aasta. Samuti mõisteti talt riigi kasuks välja üle 320 000 euro.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-narva-korruptsiooniasja-osaliste-suudimoistmise-muutmata>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=1-20-2133/99>